

Voorstel CHI

(college van hoofdingelanden)



Registratienummer
25.1189827

Commissie Bestuur, Middelen & Waterketen
21 januari 2026

Datum behandeling D&H
13 januari 2025

Commissie Water & Wegen

Portefeuillehouder
S.R.F. Ruiter

Datum vergadering CHI
4 februari 2026

Agendapunt
5

Onderwerp

Rekenkameronderzoek Quickscan rollen en verantwoordelijkheden

Voorstel

- om de bevindingen en conclusies uit de Quickscan rollen en verantwoordelijkheden (25.1128870), de brief van de Rekenkamer met aanbevelingen (25. 1128871) en de zienswijze van D&H (25.0922773) voor kennisname aan te nemen;
- om de aanbevelingen niet over te nemen; aanbevelingen 1 t/m 5 zijn reeds opgepakt vanuit andere opdrachten. Aan aanbeveling 6 wordt geen invulling gegeven.

Kern van de zaak

Aanleiding en doel onderzoek

De leden van de rekenkamer wilden graag de publieke sector dan wel het waterschap leren kennen. Zij hebben daarom een quickscan uitgevoerd op de rollen en verantwoordelijkheden van de verschillende gremia binnen HHNK (bijlagen 2 en 3). Op basis van deze quickscan heeft de Rekenkamer een aantal verwonderpunten geïdentificeerd en daarop aanbevelingen gedaan. Het rapport van de quickscan met de bestuurlijke reactie van het college van D&H op de verwonderpunten is aangeboden aan het CHI. De reactie op de verwonderpunten is gedeeld met de Rekenkamer welke ook is opgenomen in de quickscan rollen en verantwoordelijkheden. Daarop heeft de rekenkamer een nawoord geschreven waarin wordt gereageerd op de reactie van D&H op de verwonderpunten.

Beschouwing zienswijze Rekenkamer

In het nawoord van de rekenkamer stelt de rekenkamer dat D&H rechtvaardiging zoekt van het eigen handelen en niet open zou staan voor verbetermogelijkheden naar aanleiding van de 'kritische noot' van de onderbouwing van de quickscan. Het college van D&H (hierna D&H) herkent zich niet in deze bewering. D&H waardeert dat de Rekenkamer aandacht heeft voor de rollen en verantwoordelijkheden van het CHI en de organisatie. Diverse door de rekenkamer genoemde aanbevelingen die uit de verwonderpunten volgen zijn echter al in uitvoering. Om doelmatig om te gaan met aanbevelingen stellen we voor zoveel mogelijk aan te sluiten bij reeds lopende initiatieven/aanbevelingen.

Reactie op de aanbevelingen

Hieronder volgen de aanbevelingen uit het rekenkamerrapport met de reactie van D&H.

1. Zorg dat de lange termijn oriëntatie voldoende aandacht krijgt.

Bespreek en onderzoek als hoogheemraden en CHI-leden tezamen wat elk gremium kan doen om deze lange termijn oriëntatie in het denken, in de discussies en presentaties en in de stukken die naar de raad gaan te versterken.



Reactie D&H:

Deze aanbeveling is reeds ingebed in de aanpak van de Toekomstvisie 2050+ en de aanbeveling van Hiemstra en de Vries over de waardendiscussie in de Toekomstvisie 2050+ die opgenomen is in het register van aanbevelingen. Tevens gaan wij ervan uit dat de rekenkamer bij verwijzingen naar de raad het college van hoofdingelanden bedoelt.

2. ***Maak de rol en de positie van het CHI bij de informatievoorziening explicieter.***

Let er daarbij op dat de sturings- en verantwoordingsdocumenten duidelijk aangeven hoe het CHI op hoofdlijnen kan sturen en geef daarbij aan wat wel en niet de beïnvloedingsmogelijkheden van het CHI zijn.

Reactie D&H:

Het pakket van sturings- en verantwoordingsdocumenten (P&C-producten) zijn het instrumentarium waarmee het CHI kan sturen. Samen met de klankbordgroep MJP zijn bovendien stappen gezet om het sturen op hoofdlijnen verder te versterken. Ook kan het CHI zelf het voortouw nemen bij de ontwikkeling van nieuw beleid. Dit kan bijvoorbeeld door het inzetten van het budgetrecht (onder andere bij het vaststellen van de begroting) of door middel van het indienen van een initiatiefvoorstel conform het RvO artikel 3.28.

3. ***Evalueer de Delegatieregeling Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier 2003 en bezie of deze nog aansluit bij de huidige visie van het CHI.***

Reactie D&H:

De evaluatie en derde wijziging van de Delegatieregeling HHNK 2003 is in december 2024 in de commissie BMW besproken. Naar aanleiding van deze discussie heeft D&H toegezegd dat de regeling weer geëvalueerd wordt nadat er ervaring opgedaan is met het werken met de Omgevingswet, de nieuwe Waterschapverordening en de in 2021 doorgevoerde tweede wijziging van de Delegatieregeling HHNK (21.0746785). De voorbereidingen van de evaluatie zijn gestart en deze zal in 2026 samen met het CHI opgepakt worden.

4. ***Onderzoek en bespreek of de uitvoering van een "Lean" (Six Sigma) organisatie-analyse zowel de motivatie als de efficiëntie van de uitvoering kunnen verbeteren.***

Reactie D&H:

HHNK streeft ernaar om zichzelf continu te verbeteren op verschillende manieren. Zoals gerapporteerd door Hiemstra & de Vries passen we de methode van LEAN (Six Sigma) al jaren toe, waarbij diverse processen geoptimaliseerd zijn. Diverse medewerkers zijn getraind in de methode van LEAN (Six Sigma) en hebben op verschillende niveaus een certificaat behaald (yellow, green of black belt). Deze aanbeveling wordt ons inziens tevens ondervangen door de aanbeveling van Hiemstra & de Vries om systematisch te sturen op doelmatigheidsverbeteringen (systeeminnovatie).

5. ***Onderzoek en bespreek de mogelijkheden van combinatie van enerzijds uitbesteden van taken en anderzijds specialisatie in en focus op kerntaken.***

Reactie D&H:

De directie en het bestuur van het hoogheemraadschap hebben de afgelopen bestuursperiodes steeds waarde gehecht aan de kennisintensieve organisatie die HHNK nu is. Juist door zelf over veel expertise te beschikken en te investeren in de (door)ontwikkeling van eigen medewerkers toont HHNK zich een robuuste organisatie die in deze complexe geopolitieke en onrustige wereld haar werk naar behoren kan uitvoeren en de continuïteit

Datum
17 december 2025



van vitale processen kan garanderen. Daarbij blijft de organisatie zoeken naar het vergroten van efficiëntie en innovatie door samenwerking met andere overheidsorganisaties.

6. Stel een actieplan op voor aanbevelingen 4 en 5.

Bespreek het plan in het CHI en neem de mogelijkheid van een vervolgonderzoek door de rekenkamer daarin ter overweging mee.

Reactie D&H:

Gezien de reactie op aanbeveling 4 en 5 stelt D&H voor deze aanbeveling niet over te nemen.

Strategie en beleid

De wet versterking decentrale rekenkamers is door de eerste kamer op 27 september 2022 vastgesteld waarin de bevoegdheden om decentrale rekenkamers te versterken is vastgelegd. Rekenkamers onderzoeken of beleid en bestuur kostenefficiënt, effectief en volgens de regels gebeurt. De rekenkamer is een onafhankelijk controle- en onderzoeksorgaan dat het CHI ondersteunt bij hun controlerende taak.

De rekenkamer van HHNK heeft een onderzoeksprotocol vastgesteld waarin is opgenomen hoe onderzoeksonderwerpen worden gevonden en wat het proces is voor het doen van onderzoeken. De rekenkamer heeft ook het reglement voor de wijze waarop zij vergadert vastgesteld, dit is het Reglement van orde.

Met dit onderzoek wordt invulling gegeven aan de intentie om jaarlijks minimaal één a twee onderzoeken per jaar uit te voeren.

Eerdere bestuursbesluiten

Geen

Risico's

Risico's indien u instemt met dit voorstel:

Geen

Risico's indien u niet instemt met dit voorstel:

Het toevoegen van nieuwe aanbevelingen die reeds ondervangen zijn of inhoudelijk overlappen met eerdere aanbevelingen is ondoelmatig. Het kan de focus op het uitvoeren van reeds vastgestelde maatregelen onder druk zetten.

Financiële consequenties

Geen

Personele consequenties

Geen

Communicatieaspecten

Geen

Overige consequenties en vervolg

Datum
17 december 2025



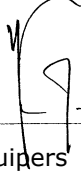
Indien u instemt met dit voorstel worden er geen vervolgstappen genomen naar aanleiding van dit onderzoek aangezien de aanbevelingen uit het rapport gedekt worden door reeds lopende initiatieven/aanbevelingen.

Bijlagen

1. CHI-besluit Rekenkameronderzoek Quickscan rollen en verantwoordelijkheden (25.1195157)
2. Brief rekenkamer quick scan onderzoek rollen en verantwoordelijkheden (25.1128871)
3. Toelichting op rekenkamerbrief rollen en verantwoordelijkheden (25.1128870)
4. Zienswijze Dagelijks Bestuur op de Rekenkamerbrief 'Rollen en Verantwoordelijkheden (25.0922773)

College van dijkgraaf en hoogheemraden,

de secretaris,


M.J. Kuipers

de voorzitter,


ir. R.P.G. Bosma